

Sygn. akt I UO 1/11

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania B. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o rentę

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 czerwca 2011 r.,

skargi ubezpieczonego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej

postanowieniem Sądu Najwyższego

z dnia 10 listopada 2010 r., sygn. akt I UZ 157/10,

- 1) odrzuca skargę o wznowienie postępowania;**
- 2) wniosek ubezpieczonego o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu przekazuje do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ł. - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w [...] – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z 19 lipca 2010 r., odrzucił skargę ubezpieczonego B. Z. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 2 września 2009 r., oddalającego apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. - Sądu Pracy Ubezpieczeń Społecznych z 16 października 2008 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych z 24 sierpnia 2007 r. odmawiającej przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania wniósł ubezpieczony.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 10 listopada 2010 r., I UZ 157/10, oddalił zażalenie.

B. Z. złożył sporządzoną osobiście skargę o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 10 listopada 2010 r., I UZ 157/10. W skardze zawarł między innymi wniosek „zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym strony, o ile nie należą do grona osób określonych w § 2 tego przepisu, obowiązane są działać przez adwokatów lub radców prawnych. Oznacza to, że zarówno skarga kasacyjna, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji, jak i skarga o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem orzeczenia przez Sąd Najwyższy, jako środki prawne kierowane do Sądu Najwyższego i inicjujące postępowanie przed tym Sądem, objęte są obowiązkiem sporządzenia ich przez adwokata lub radcę prawnego.

Wniesienie skargi o wznowienie postępowania przed Sądem Najwyższym, sporządzonej osobiście przez stronę nielegitymującą się uprawnieniami zawodowymi wymienionymi w art. 87¹ § 2 k.p.c., nie stanowi braku formalnego podlegającego usunięciu w trybie art. 130 k.p.c., lecz wadę powodującą, że skarga sporządzona bez zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ § 1 k.p.c.) jest bezskuteczna i jako niedopuszczalna z innych przyczyn podlega *a limine* odrzuceniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 czerwca 2005 r., III SO 10/05, OSNP 2006, nr 3-4, poz. 67; z 31 sierpnia 2006 r., I CZ 45/06 niepubl.; z 10 lipca 2009 r., II CO 21/09 niepubl.; z 28 kwietnia 2011 r., II CO 15/11 niepubl.).

Ze względu na wymagania określone w art. 87¹ § 1 k.p.c., wnoszący skargę o wznowienie postępowania B. Z. - który nie ma przymiotów wskazanych w art. 87¹ § 2 k.p.c. (nie jest sędzią, prokuratorem, notariuszem, profesorem albo doktorem habilitowanym nauk prawnych, ani też adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa) – nie ma zdolności postulacyjnej, co powoduje, że wniesioną przez niego skargę należało odrzucić, na podstawie art. 398²¹ k.p.c. i art. 373 k.p.c., jako niedopuszczalną.

Zawarty w skardze wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika przekazano do rozpoznania Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. według właściwości (art. 117 § 6 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.). Rozpoznanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego zasadniczo nie należy do Sądu Najwyższego. W sądzie rejonowym jest to kompetencja referendarza sądowego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, zgłoszony po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym, kasacyjnym lub postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy przekazuje do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, chyba że uzna wniosek za uzasadniony. Nie było możliwe rozpoznanie przez Sąd Najwyższy wniosku ubezpieczonego o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika choćby z tej przyczyny, że do wniosku tego nie zostało dołączone oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).